مکتب ادب — ذکور و اناث هرکسه الویرشلی اولمق اوزره متعدد کتب اخلاقیه‌دن بالانتخاب جمع وترتیب ایدلمشدر. هرکسك آکلایه‌بیله‌جکی برطرز افاده ایله صداقت، استقامت، عدالت کبی فضائل عالیهٔ اخلاقیه ایله متصف اولان بعض حکمانك وتاریخجه معروف بولنان برطاقم ارباب ذکانك ادبی وحکمی اقوالنی ونمونهٔ ادب وحکمت اولان اعمالنی حاویدر. خلاصه: تهذیب اخلاق عمومیه‌یه جداً خادم اوله‌جق بر چوق نصایح وفقراتی جامعدر. برنجی قسمی ۷ بچق، ایکنجی قسمی ۱۲ بچق وایکی جلدك برلکده اعلا مجلدی ۲۷ بچق غروشدر. بعض علاوات واصلاحات اجراسیله بهر قسمی ایکیشر دفعه طبع اولنمشدر.

—❦—

مکمل الفبای عثمانی — مدت مدیده معلملکده بولنمش اولان توفیق افندینك بو اثری شمدی‌یه قدر چیقان الفبالرك هیچ برینه مقیس اولمیوب هم معلم وهمده متعلم ایچون غایت سهولتبخش بر اصول اوزره ترتیب اولنمشدر. یازی مشقنه‌ده مدار اولمق اوزره مکتب سلطانی حسن خط معلمی عزت افندینك رقعه خطی مشقلرینی حاویدر. بوندن اول بونك برنوعی عموم مکتبلر ایچون طبع اولندیغی کبی مؤخراً اطفال مسلمینه مخصوص اوله‌رق بعض ادعیه وعقائد اساسیهٔ دینیه‌نك دخی ضمیله یدنجی دفعه نفیس صورتده طبع اولنمشدر. اثر مذکورك متننه حجمنه، طبع وکاغدینك نفاستنه نسبتله فیئاتی‌ده وطنه، برخدمت وفقیر چوجقلره سهولت اولمق اوزره غایت اهون یعنی هرایکی نوعیده برر غروشه‌در.

—❦—

تعلیم قرائت رقعه خطلی برنجی وایکنجی قسم — هرایکیسنکده مندرجاتی صوك دفعه اصلاحات کوره‌رك نسخ خطلی طبع اولنانلرك عینیدر. شویله‌که: استعمالی ضروری اولان عربی وفارسی کلمه‌لری نسخ خطلیسنده اولدیغی کبی بهرصحیفه‌نك آلتنه معنالری قونمش، هرمقاله‌نك زیرینه معلم واوین طرفلرندن وارد اوله‌جق سؤاللر وضع ایدلمشدر. برده اوقویانلرك رقعه خطی قرائتنه‌ده قولایجه کسب ممارسه ایتملری ایچون ایلك برقاچ صحیفه‌لری ایکی ستون اوزرینه بری نسخ، دیکری رقعه اوله‌رق عینی عباره‌لر قارشولقلی یازلمش واعلا کاغد اوزرینه طبع ایدلمشدر فیئاتی دردر غروشدر

برنجی قسمنك رقعه خطلیسنك طبعی یدنجی دفعه‌سی اولدیغی کبی ایکنجی قسمنك رقعه خطلیسی‌ده ایلك دفعه اوله‌رق طبع ایدلمشدر. بونلر خطاط مشهور عزت افندینك دست خطی ایله محرر اولدیغندن یازی مشقنه‌ده خادمدر.

نسخ خطلیلرك برنجی وایکنجی قسملری یوزر پاره‌یه، اوچنجی قسمی ٤، دردنجی قسمی ٦ ودرت قسمنك بریرده اعلا مجلدی ۲۲ بچق غروشدر. برنجی قسمی بوکره طقوزنجی وایکنجی قسمی آلتنجی دفعه اوله‌رق وبرقات دها کوزن کچریله‌رك طبع اولنمشدر.

—❦—

شمس عطا ایدی عصه شخك ظلی محدودا

زمانا قصیر

— ١٠ —

«ای آفتاب حسن چنین آتشین مباش»

ای آفتاب ملاحت! بویله آتشین مشرب اولمه.

— ١١ —

«یك روز آنچنانی وروز دکر چنین»

برکون اویله‌سین، برکون بویله!

— ١٢ —

«چه پروا مشعل خورشید را از سوز پروانه»

پروانه‌نك احتراقدن مشعل خورشیده نه؟

﴿ ختام ﴾

— ٥ —

«یکدم که بکذرد بخوشی به زعمر نوح»

خوشلقله کچن بر نفس، عمر نوحدن قیمتلیدر.

— ٦ —

«طفلان شهر مژده‌که دیوانه می رسد»

ای شهر چوجقلری! مژده‌لر اولسون‌که دلی کلیور.

— ٧ —

«همینم درجهان حب وطن بس»

بکا جهانده یالکز حب وطن کافیدر .

— ٨ —

«دود دل ما عاقبت کار کرفتش»

دود دلمز (آهمز) عاقبت آنی طوتدی.

— ٩ —

«هم بیشهٔ خود دید بخود یار کرفتش»

او، کندی صنعتداشنی کوروب کندینـه یار اتخاذ ایتدی .

﴿ مصراعلر ﴾

— ١ —

«بهر جمعیت دلهاست پریشانیٔ ما»

بزم پریشانلغمز کوکللرك جمعیتی ایچوندر .

— ٢ —

«بشنو سخن من مشنو گفتهٔ کس را»

کیمسه‌نك سوزینی دیکلمه، بنم سوزمی دیکله!

— ٣ —

«کار سازا کار سازی کن که کار از حد گذشت»

ای کار ساز! کارسازلق ایله که ایش حددن آشدی.

— ٤ —

«نیم بهمت عالی بهیچ کس محتاج»

علو همتم سایه‌سنده هیچ کیمسه‌یه محتاج دکلم .

§

— ١٦٥ —

خود همی دانی که کس را تاب دیدار تو نیست
پردهٔ پیش رخت بهرچه حائل می کنی

کندکده بیلیرسین که هیچ بر کیمسه‌نك سکا نظر ایتمکه طاقتی یوقدر . اویله ایسه نیچون نقابی جمالکه حائل ایدییورسین ؟

§

— ١٦٦ —

سرفرو نارم بنه چرخ ازتفاخر درجهان
کرکهی کویی که خاك رهکذار من تویی

بعضاً: «بنم خاك رهکذارم سنسین» دیرسه‌ك کمال تفاخرمدن جهانده افلاکه التفات ایتمم.

§

— ١٦٢ —

بمن که جفا که ستم می کنی
چه کویم.ه من کرم می کنی

بکا کاه جفا ایدییورسین، کاه ظلم . ای بنم ماهم! نه سویلیه‌یم. کرم ایدییورسین.

— ١٦٣ —

بکفتم سخن کوی تا جان دهم
درین کفت وکوناز هم می‌کنی

دیدمکه: « سوز سویله، جان ویره‌یم» بومبحثده بیله ناز ایدییورسین!

— ١٦٤ —

دریغا که بعد از جفا که کهی
وفا می کنی لیك کم می‌کنی

حیفلر اولسون‌که جفا ایتدکدن صکره کاه، کاه التفات‌ده ایدییوسین اما پك آز .

دولت کونینی هر کس ایستر، لکن سلیم ایکی جهاندن ده صیقلمشدر.

§

— ١٦٠ —

ز تیغت آرزودارم که سر درپایت اندازم
کرم کن راستی بر کوم مرادم می دهی یانه

قیلیجکك همتندن خاك پایکه باش قومغی نیاز ایدرم، کرم ایدوب طوغری سویله! آرزومه مساعده بیوره‌جقمسین، بیورمیه‌جقمسین؟

§

— ١٦١ —

کفتهٔ یا هجر یا کشتن زمن کن اختیار
من ندارم اختیاری اختیار من تویی

دیدککه: «بندن آیرلمق ایله مقتولم اولمقدن برینی انتخاب ایت.» اختیارم المده دکلدر، بنم اختیارم سنك اختیارکدر.

قامت جانان سایه کبی بنی پایمال غم ایتدی. کویا دیمش اولدیکه: «خاك درمدن بشقه بر یره کیتمه.»

— ۱۵۷ —

کفتی نبود عاشق زاری چو سلیمی
احسنت زهی دلبر صاحب نظر من

دیدککه: «سلیم کبی بر عاشق زار بولنماز.» آفرین ای بنم صاحب نظر اولان دلبرم!

§

— ۱۵۸ —

زهجر زیستنم بود مشکل اما شکر
کهشد بدولت غم مردنم بسی آسان

هجران ایله یاشامقلغم مشکل ایدی اما شکر اولسونکه دولت غم ایله اولمکلکم پك قولای اولدی.

— ۱۵۹ —

مراد هر دو جهان هرکسی آرزو دارد
سلیم آمده باری بتنك از دو جهان

بر کیمسه‌که سنك سرّ عشقکی کیمسه‌یه سویلمیوب
مزاره کوتوردی، بن او شهیدك پرنور اولان مرقدینك
چراغی‌یم.

— ١٥٤ —

کرم به پیش تو یکذره اعتبار بدی
کهی زمشرق فکر تو می دمیدم من

حضور انورکده اگر ذره قدر اعتبارم اولمش
اولیدی بعضاً مشرق فکرکدن بن‌ده کچردم.

§

— ١٥٥ —

روزی‌که شود خاك ره یار سر من
ترسم که برد باد زکویش اثر من

برکون‌که باشم جانانك خاك راهی اولور، قورقارم‌که
اثرمی محله‌سندن روزکار قالدیروب کوتورر.

— ١٥٦ —

پامال غمم کرد قد دوست چو سایه
یعنی‌که بجایی مرو از خاك در من

سليم! جانان سندن جفاسنى دريغ ايتميور، كيمسـه بويله معتبر عاشق كورمامشدر .

§

— ١٥١ —

بهر كجا خطى از اهل عشق ديدم من
بهـانه يافتم و آهها كشيدم من

هر نره‌ده ارباب عشقك آثارينى كوردم ايسه وسيله بولمش اوله‌رق پك چوق آهلر چكدم.

— ١٥٢ —

دلم نكرد چو مجنون غم ترا رسوا
اگرچه درپى دل پيش ازين دويدم من

كوكلم سنك غمكى مجنون كبى عالمه تشهير ايتمدى. هر نه قدر كوكل آرزولرى آرقه‌سندن مجنوندن زياده سكرتدم ايسه‌ده.

— ١٥٣ —

كسى كه‌راز تو باكس نكفت وبرد بخاك
چراغ مرقـد پرنور آن شهيدم من

سليم! بو جهتدن مسرورم كه جانانك يادلب لعليله اولورسه‌م جهانده بازی بندن يادكار اوله‌رق بر سوز قالمش اولور.

§

— ۱٤۸ —

پنهان مشو زچشم من ای سيمبر چنين
آخر مران چواشك مرا ازنظر چنين

ای سيمبر! بويله كوزمدن نهان اولمه. امان بنی كوز ياشی كبی نظركدن دور ايلمه.

— ۱٤۹ —

بر آب چشم من نكنی رحم و بگذری
آخركه گفت كز بر ما مى كذر چنين

كوز ياشلرمه مرحمت ايتميوب كچيورسين. بزم يانمزدن بويله كچ ديه سكا كيم سويلدی؟

— ۱٥۰ —

يار از تو ای سليم ندارد جفا دريغ
عاشق نديده است كسی معتبر چنين

بن خصمه نظر انداز مهابت اولنجه شدت خوفندن ترلمکه باشلایوب هر قیلنك اوجنـدن (آب آمو) روان اولمغه باشلادی.

— ١٤٥ —

شاه هند از لشـکر فرزانه‌ام شد پیل مات
بر بساط ملك چون شطرنج دولت باختم

بسـاط ملك اوزره شطرنج دولت اوینـادیغمده فرزانه عسکرمك هجومندن هندستـان حکمداری مات اولدی.

— ١٤٦ —

ای سلیمی شد بنام سکهٔ ملك جهان
تاچوزردر پوتهٔ مهر و وفا بکداختم

سلیم! بن مهر و وفا پوته‌سنده آلتون کبی اریـیـه‌لی سکهٔ ملك جهان نامه حك اولندی.

§

— ١٤٧ —

سلیمی کر بیاد لعل او مردم بدین شادم
که باری یادکاری در جهان کفتار شد از من

سلیم! آنلر که بنی تعییب ایدرلر، اویله بریاردن ناچار اوله‌رق آیرلدیغمی بیلمزلر.

§

— ١٤٢ —

کرد از ملك عراق این مژده آهنك حجاز
چنك نصرت‌را چو در بزم ظفر بنوا ختم

بن چنك نصرته بزم ظفرده دوزن ویرنجه بو مژده ملك عراقدن خطهٔ حجازه عکس انداز اولدی.

— ١٤٣ —

ماوراء النهر از تیغم شده غرقاب خون
چشم دشمن را زکحل اصفهان پرداختم

ماوراء النهر، قیلیجمدن قانه غرق اولدی. خصمك کوزلرینی سرمهٔ اصفهاندن محروم ایتدم.

— ١٤٤ —

آب آمو ازسر هرمو روان شد خصم را
شدعرق ریز ازتب غم چون نظر انداختم

سليم! آنك حضورنده بندن آييق ايكن سوز صدور ايتمز، مكركه او پرى‌يه مست خراب اولديغم حالده سوز سويليه‌بيله‌يم.

§

— ١٣٩ —

صبر كن تا صبح اى غم درشب تارم مكش
زانكه از خورشيد رخسارى جدا افتاده ام

اى غم! كونش يوزلو بر دلبردن آيرلدم. صباحه قدر صبر ايت، قاراكلق كيجه‌ده بنى اولدرمه.

— ١٤٠ —

زار مى نالد دلم بر ياد زلف وروى او
كزمه خود درشب تارى جدا افتاده ام

كوكلم، جانانك زلفنى، رونى ياد ايدوب ايكليه‌رك: «ماهمدن بر قاراكلق كيجـه‌ده جدا اولدم!» ديه فرياد ايدوب طوريور.

— ١٤١ —

اى سليم انهاكه عيبم مى كنند آكه نيند
كز چنان يارى بنا چارى جدا افتاده ام

سليم ! بن اكرچه دوزخ غمده یاندمسه‌ده عاشقلغك غیری کناهلردن پاك اولدم .

§

— ١٣٦ —

ای سلیمی بی نظارهٔ آن حور لقا
در نظر عینك چشم دل و جان شد چشمم

سليم ! اوحوری لقایی کورمك ایچون باقندہ کوزلرم چشم دل وجانك کوزلکی اولدی .

§

— ١٣٧ —

نی بردر جفایی با من نه بره مهر
خود کوکه پیش رویت حرف از چه باب کویم

بکا نه اعلان عداوت ایدیورسین ، نه‌ده اظهار محبت ! سن سویله ! حضورکده سوزی نصل سویلیم ؟

— ١٣٨ —

هشیار ای سلیمی از من سخن نیاید
با آن پری مکر حرف مست خراب کویم

کاشکی آیریلق بنی ایکلەده ایکلەده اولدرسه ! نه وقته قدر دشمنلرك جوزینی، اغیارك طعننی چکوب طوره جغم؟

— ۱۳۳ —

بر بستر هلاك من خسته راچو دید
شد خسته دل ز سوزش جانم طبیب هم

طبیب، بن خسته یی بستر هلاك اوزره کورنجه جانمك سوزشندن او دخی مجروح القلب اولدی.

§

— ۱۳۴ —

نماند طاقت هجران ودرد ناك شدم
ترحمی هله ای بی وفا هلاك شدم

محنت هجرانکی چکمکه طاقتم قالمدی، دردلی اولدم. ای بی‌وفا! امان بر ترحم ایت، هلاك اولدم.

— ۱۳۵ —

من ار بدوزخ غم سوختم سلیم ولیك
زهر کنه که بجز عاشقیست پاك شدم

خونریز اولان کوزلرك کبی جهـان اوزرمه بلا
یاغدیرسه قیل قدر حذر ایدرسـهم سلیم دکلم.

§

— ١٣٠ —

کرزانکه بجورم کشی آخر نخورم غم
زیرا که وفا نیز در آغاز ندیدم

آخر بنی جور ایله اولدرسهڭ غم یمم، زیرا اوّلده
وفا کورمدم.

— ١٣١ —

تا کردمرا باد بکوی تونیا ورد
خودرا بره عشق سرافراز ندیدم

غبارمی روزکار کویکه کتیرمدکجـه کندمی طریق
عشقکده سرفراز کورەمدم.

§

— ١٣٢ —

کاشم فراق زارکشد تابکی کشم
جورهزاردشمن وطعن رقیب هم

نه وقتــه قدر بو یله بنی حریم وصلکدن محروم
بیراقه‌جقسین؟ ایتدیککك جوروجفا یتشیر، برکره‌ده روی
وفا کوستر.

— ١٢٦ —

دی بکویت آمدم رخساره پوشیدی زمن
وه‌که می داری دریغ از بی‌دلان دیدارهم

دون محله‌که کلمشــدم، بندن جمالکی ستر ایتــدك.
ای واه‌که عاشقلردن دیداریکی‌ده دریغ ایدییورسین !

— ١٢٨ —

ای سلیمی بی نهال قدآن کلرخ کنون
می نماید خار درچشمم کل وکلزار هم

سلیم! اوکلرخك نهال قامتی اولمقسزین کوزمه
کل‌ده کلزارده دیکن کورینور.

§

— ١٢٩ —

اکرچون چشم‌خونریزت بلابارد جهان برمن
سلیمی نیستم کر یکسرمو برحــذر باشم

هانی بر آرقداش که عدم جانبنه روان اولدیغم وقت یولداشم اولسون. بکا بودوستلغی فراقدن بشقه‌سی ایتمز.

§

— ١٢٣ —

برنجست از صف عشاق چومن مجنونی
کرچه بسیار چو مجنون شده پیدا زین خیل

اکرچه بوکروهده مجنون کبی چوق کیمسه‌لر ظهور ایتمشسه‌ده عشاق ایچنده بنم کبی بر عاشق پیدا اولمامشدر.

— ١٢٤ —

طالع سعد بد امشب که مناسب چو سلیم
دست در حلقهٔ زلفش زده خواندم والليل

بوکیجه طالع مسعود ایدی که سلیم کبی مناسبت کتیره‌رك الله جانانك حلقهٔ زلفنی طوتدیغم حالده سورهٔ والليل اوقودم.

§

— ١٢٥ —

چند داری ازحریم وصل محرومم چنین
تا بکی جور و جفا بنما وفا یکبار هم

— ۱۲۰ —

دارد حسود کین سلیمی وگرنه هست

مارا بمثل آینـهٔ تیغ سـینه صاف

حسودك سلیم حقنـده کینی واردر ، یوقسـه بزم سینه‌مز قیلیج آینه‌سی کبی صافدر.

§

— ۱۲۱ —

من که از آینهٔ ماه رخت حق بین شـدم

همچومن از چشم معنی هرکه دیدت گفت حق

بن آینه کبی اولان مه جمالکدن حقی کوریجی اولدم. سکا هرکیم بنم کبی نظر امعان ایله عطف نگاه ایتدیسه حق دیدی.

§

— ۱۲۲ —

کو همدمی که همرهم آید سوی عدم

این دوستی بمن نکند کس مگر فراق

اولورسه ایکنه کبی اولان پیکان جان شکاف ایله بغریمی دلرم.

— ۱۱۷ —

گر روبرو شود بکه رزم مدعی
داندکه نیست دعوئ مردان زروی لاف

مدعی، میدان محاربه‌ده روبرو کلیرسه قهرمانلرك دعواسی لافدن عبارت اولمدیغنی آكلار.

— ۱۱۸ —

باید براستی بمیان آمد ار نه خلق
گویند بی‌شمار سخن از سر گذاف

کرچکدن میدان مبارزه‌یه چیقملیدر، یوقسه هرکس یالان اوله‌رق بی‌حساب مردواری سوز سویلیه‌بیلیر.

— ۱۱۹ —

در پیش تیغ و تیر عدو پایدار نیست
کار زرهگران نکند هر حصیر باف

قیلیجه، اوقه قارشی دشمن ثبات ایده‌مز. زره یاپیجیلرك ایشنی حصیر طوقویان یاپه‌بیلیرمی؟

§

— ١١٤ —

كر لشكر عدو بود از قاف تا بقاف
بالله که هیچ روی نمی تابم از مصاف

قافدن قافه دشمن عسکری اولسه‌ده بالله جنکدن هیچ یوز چویرمم .

— ١١٥ —

چون آفتاب ظلمت کفر از جهان برم
کاهی که صبح تیغ برون آرم از غلاف

بروقتده‌که عمود صبحه شبیه اولان قیلیجی غلافدن چکوب چیقاریرم ، کونش کبی ظلمت کفری جهاندن قالدیریرم .

— ١١٦ —

کر نعره بر کشد زجکر شیرنر بجنك
دوزم دلش بسوزن پیکان جان شکاف

اثنای حربده ارکك ارسلان یورکدن نعره انداز

§

— ١١١ —

مه من از توام وفاست غرض
زانکه ازمهرومه ضیاست غرض

ای بنم ماهم ! شمس وقمردن مقصد ضیا اولدیغی کبی بنم‌ده سندن ایستدیکم وفادر .

— ١١٢ —

که کهی می کنی وفا لیکن
از وفا هم ترا جفا ست غرض

کاه کاه وفا ایدییورسین ، لکن وفادن‌ده غرضك جفادر .

§

— ١١٣ —

باسلطنت عالم بی مهر مه رویت
بالله نتواند کرد افلاك مرا قانع

آره‌ده سنك مه جمالك محبتی اولمقسزین افلاك ، سلطنت عالم ایله بنی بالله قانع ایده‌مز .

— ١٠٩ —

کرد بادی که بهامون ملامت بینی
ژنده‌پوشی بود از حالت مجنون رقاص

صحرای ملامتده کوردیکك قاصیرغه حالت مجنونی تصویر ایدر پلاسپوش بر رقاصدر. [١]

— ١١٠ —

حالت سوز طلب درسخن عشق سلیم
که نیرزد بیکی حبه دوصد معنیٔ خاص

سلیم! عشقه‌دائر اولان کلامده سوزش آرا. سوزشلی اولمیان ایکی یوز مضمون خاص برحبه‌یه دکمز.

---

[١] «روح سرکشتهٔ مجنون غبار آلو دست»
«کرد بادی که از بن دامن صحرا برخاست»
(صائب)

«کوسترر سرکشته حال وادیٔ وحشت‌هنوز»
«کردباد دشت وصحرا روح مجنونی بکا»
(نائلیٔ قدیم)

§

— ١٠٦ —

منمای روی کرم بهر ذرهٔ زمهر
بشناس قدر خویش بهر کس قرین مباش

هر ذره‌یه محبت طریقیله روی التفات کوسترمه. کندی قدریکی بیل، هرکسه مقارن اولمه.

— ١٠٧ —

تا بر سر تو سایهٔ عشقست ای سلیم
از خصم کر سپهر بود در زمین مباش

سلیم! باشکده سایهٔ عشق بولندقجه خصمك فلك اولسه‌ده احتراز واختفا ایلمه.

§

— ١٠٨ —

ای رفیق ار نه براه غم آن مه میرم
بهر من سورهٔ اخلاص مخوان از اخلاص

ای رفیق! او ماهك طریق عشقنده اولمزسه‌م «بکا اخلاص ایله اخلاص اوقومه.»

حرارت عشق ایله هرنه‌زمان اولورسه‌م پنبهٔ داغم کفن اولمغه کافیدر . [۱]

— ۱۰٤ —

ز بهر ماتم فرهاد و مجنون
سلیمی درجهان افغان من بس

سلیم ! مجنون و فرهادك ماتمی ایچون جهانده بنم فغانم کافیدر .

§

— ۱۰٥ —

فرصت اریابم و بینم دوسه نوبت سویش
سربه پیش افکنم و شرم کنم از رویش

فرصت بولوبده جانانه طوغری ایکی اوچ کره باقه‌جق اولسه‌م وجهندن حجاب ایده‌رك باشمی اوکمه اکمکه مجبور اولورم.

[۱] پنبهٔ داغ جنون ایچره نهاندر بدنم
دیری اولدقچه لباسم بودرا ولسه‌م کفنم
فضولی

بو كون حسرت انكيز آهمك غبارمى باده ويره‌جكى بر كوندر .

— ١٠١ —

بكذر زسليم يكدم اى غم
جان را بتومى سپارم امروز

اى غم ! بر نفس سليمدن اوزاق اول. بوكون سكا جانمى تسليم ايدرم.

§

— ١٠٢ —

اى سليمى بجز از عشق حمايت مطلب
تا بكيريم جهان تيغ زبان ما رابس

سليم ! عشقدن غيرى بر شيدن حمايت طلب ايلمه . جهانى ضبط ايتمك ايچون تيغ زبان بزه كافيدر .

§

— ١٠٣ —

بسوز عاشقى هركه‌كه ميرم
بود ازپنبۀ داغم كفن بس

سليم! مادام‌كه پادشاه حقيقى سكا تخت عشقى احسان ايتـدى ، سرير ملك بقايى طلب ايله ، دولت مجازيه‌دن اوزاق اول .

§

— ٩٨ —

از عشق چه بى قرارم امروز
با جان ودل فكارم امروز

بوكون آتش عشـق ايله نه‌قدر بى قرارم! بوكون جان ودلم مجروح بولنيور .

— ٩٩ —

روى مه خويش را نديدم
پرواى كسى ندارم امروز

جانانمك جمال باكمالنى كوره‌مدم. بوكون كيمسه ايله اشتغال ايده‌جك حالم يوقدر.

— ١٠٠ —

وقتست كه آه حسرت انكيز
بر باد دهـد غبارم امروز

حاصـل اولمامش ایکن کوکلم غم محبتکله نغمـه طراز
اولور طورردی.

— ٩٥ —

بحال درد تو جانی که حال خویش نیافت
نه سوز دل دهدش حالتی نه نالهٔ ساز

تأثیر دردکله صـاحب وجد وحال اولمیان جانه
نه سوزش دل، نه ده نالهٔ ساز اثر ایدر.

— ٩٦ —

بغیر ذکر غمت نیست ورد مشتاقان
زهر طرف که بکوشم همی رسد آواز

هر نه طرفدن قولاغمه آواز ایرشسه اصحاب اشتیاقك
ورد زبانی اولان ذکر غمکدن بشـقه بر شی اولمدیغی
آکلاشیلیور.

— ٩٧ —

سلیم شاه حقیقی چو تخت عشقت داد
سریر ملك بقا جوی ودور شو زمجاز

— ۹۲ —

جز آنکه شدم بندهٔ عشقت چو سلیمی
دیکر چه کنه کرده ام ای شاه کرم باز

ای سلطان کریم! سلیم کبی بندهٔ عشقك اولمقدن بشقه نه کناه ایشله‌دم؟

§

— ۹۳ —

با بروان تودارد دلم سجود ونیاز
اکرچه روبد ومحراب کم کنند نماز

هر نه قدر ایکی محرابه متوجهاً نماز قیلنمازسه‌ده کوکلم قاشلریکه قارشی سجده ونیاز ایلمکده‌در.

— ۹٤ —

دل من از غم عشقت دم آن زمان می زد
که راه عشق نه انجام داشت نه آغاز

هنوز طریق عشقك ابتدا وانتهاسنه دائر برفکر

— ۸۹ —

سلیمی را بر آمد جان پی یك مرحبا وزناز
نکرد آن سنکدل بادرد مندان مرحبا هرکز

بر التفات ایچون سلیمك جانی آغزینه کلدی . او مرحمتسز ایسه درد مندانه قطعا التفات ایتمدی .

§

— ۹۰ —

کر رنجه کند سوی من آن دوست قدم باز
جان صرف رهش سازم واز هجر رهم باز

جانان زحمت ایدوب یانمه بر دها کلیرسه یولنه نقد جانی صرف ایدهرك درد فرقتدن قورتیلهیم .

— ۹۱ —

در ملك عدم نیست چورسم غم واندوه
ای دل به ازین نیست که کردیم عدم باز

عدم دیارنده مادامکه غم چکمك عادتی یوق ایمش، ای کوکل! ینه او دیاره کیتمکدن ایسی اولهماز.

— ٨٦ —

کند صدسال بهر خاطر مردم جفا بر من
نباشد مهربان یك لحظه از بهر خدا هرگز

خلقك خاطری ایچون بکا یوز سنه جفا ایدرده حق ایچون بر لحظه روی دل کوسترمز.

— ٨٧ —

بدین صورت کز آن مهوش وفا و مهر ممکن نیست
خلاصی هم مباداز محنت ودردش مرا هرگز

اومهوشدن مهر ووفا صدوری متصور اولمدیغی حالده دخی بکا آنك درد ومحنتندن بر زمان خلاص اولمق میسر اولمسون.

— ٨٨ —

گر از هم بکسلد پیوند جان وتن مرابی او
غم عشقش مبادا یکدم از جانم جدا هرگز

جانانسز، جان وتنمك یکدیکره اولان تعلقی منقطع اولورسه‌ده جانمدن غم عشقی اصلا جدا اولمسون.

— ۸۳ —

چون شد غم عشق تو بما همره جانی
کردیم بعشق غمت از شهر سفرباز

غم عشقك بزه جان یولداشی اولدیغندن ینه دولت غمکله شهردن سفر ایتدك.

— ۸٤ —

آنکو بره عشق فروشد چو سلیمی
زو هیچ خرد منـد نیاورد خبرباز

سلیم کبی طریق عشقده غائب اولوب کیدن کیمسه‌دن هیچ بر عاقل خبر کتیره‌مدی.

§

— ۸٥ —

نمی یابم امان یك لحظه ازدرد و بلا هرکز
نشد کس دربلای عشق چون من مبتلا هرکز

درد وبلادن بر لحظه امان بوله‌میورم. درد وبلای عشقه کیمسه بنم کبی مبتلا اولمامشدر.

ای کوز! آغلامه، آی کبی اولان او جمال باکماله نظر ایت. ای کوکل! مقتول اولمقدن خوف ایدوب قاچمه، اوقاره کوزلره نکاه انداز حیرت اول.

— ٨١ —

در بزم وصال ای ماه غافل مشو از عاشق
وز چشم بد ار ترسی که منکر و که بنکر

ای ماه! بزم وصلتده عاشقدن غافل اولمه. کوتو کوزدن حذر ایدر ایسه‌ك عاشقه کاه عطف نظر ایت، کاه ایتمه.

§

— ٨٢ —

هرکس که در آینهٔ رویت بصفادید
صد رحمت حق باد بر آن رند نظرباز

برکیمسه که مرآت جمالکه کمال صفوتله باقدی، او رندنظرباز اوزرینه جناب‌اللهك لطف فراوانی اولسون.

— ٧٨ —

جان دهد هر کس چشد جام از کف ساقیٔ درد
لیك یارب نرخ این شربت مکن ارزان دکر

ساقیٔ دردك الندن جان ویرن شراب طاده بیلیر. یارب! بوشرابك بهاسنی اوقدر رایکان ایلمه.

— ٧٩ —

مثل مجنون بی دلان هستند اما چون سلیم
بس عجب باشد اکر پیدا کند دوران دکر

مجنون کبی پك چوق عشاق واردر. لکن سلیم کبی دیکر بریسنی دوران وجوده کتیرسه زیاده تعجب اولنور.

§

— ٨٠ —

ای دیده مکن کریه آن روی چومه بنکر
وی دل مکریز از قتل چشمان سیه بنکر

— ٧٥ —

کر نامهٔ جفا بود وکر پیام جور
مارا خوشست هرچه ز جانانه می رسد

ایستر نامهٔ جفا اولسون، ایستر پیام جور، جاناندن هرنه کلیرسه بزه خوش کلیر.

§

— ٧٦ —

کشت چشم کافرش غارتکر ایمان دکر
فتنها افکنـد در دین مسلمانان دکر

جانانك چشم کافری ینه ایمانی یغمالامغه باشلادی. مسلمانلرك دیننه ینه فتنه‌لر بیراقدی.

— ٧٧ —

اینچنین کز شربت غم زنده کشتند اهل عشق
کافرم کر زنده ماند بی غمش یکجان دکر

ارباب عشق شراب غم جانان ایله حیات بولدیلر. حال بویله ایکن اکر جانانك غم عشقی اولمقسزین آرتق برجان زنده قالیرسه کافر اوله‌یم.

§

— ۷۲ —

آیند عاشقان چو برای زیارتم
حرف وفا بلوح مزارم رقم کنند

عاشقلر زیارتمه کلدکجه لوح مزارمه حرف وفا یازسونلر .

— ۷۳ —

جانابسست نازکه شاهان روزکار
بعدازعتاب وخشم کهی لطف هم کنند

ای جانان! ایتدیکك استغنا آرتق الویرر. زیرا ملوك جهان خشم وعتابدن صکره بعضاً لطفده ایدرلر .

§

— ۷٤ —

دل‌را زجان عزیزتر آید هزار بار
تیری کزان دونرکس مستانه می‌رسد

او مستانه کوزلردن کلن اوق کوکله جاندن بیك قات عزیز کلیر .

§

— ٦٩ —

خسرو لشکر عشقست سلیمی امروز
نه بخانیست مقیــد نه بخاقان محتــاج

سلیم بوکون لشکر عشقك پادشــاهیدر. نه خانلقله مقیددر، نه‌ده خاقانه محتاجدر.

§

— ۷۰ —

که جنك کنی بامن وکه صلح باغیار
تاچند چنین جور وجفای کرم آلود

بعضاً بنم ایله جنك ایتدیکك کبی بعضاً‌ده اغیار ایله مصالحه ایدرسین. بویله کرم ایله قاریشق جفا نه وقتــه قدر دوام ایده‌جك ؟

— ۷۱ —

نه زنده ام ازهجر توای شوخ نه‌مرده
فریاد ازین نوع وجود عدم آلود

ای‌شوخ! سنك‌درد هجرانکدن نه‌دیری‌یم، نه‌ده اولو. یوقلقله قارشمش اولان بویله وارلقدن فریاد!

§

— ٦٦ —

ز آدم تابدین دم بحث عشقست
نشد آ که کس از اصل مباحث

زمان آدمدن بو آنه قدر بحث عشق ممتد اولدی . فقط بو بابده درمیان ایدیلن مباحثك حقیقتندن کیمسه آ کاه اولمدی.

§

— ٦٧ —

رسیده از کرم عشق دولتم جایی
که همتم ز اقالیم سبعه کیرد باج

عشقك کمال کرمندن دولتم بر مرتبه‌یه واصل اولمشدرکه همتم یدی اقلیمدن خراج آلیر.

— ٦٨ —

سلیم کوه بلا و حسود شیشهٔ حرص
معینست چه باشد به پیش کوه زجاج

سلیم کوه بلا، حسود ایسه شیشهٔ حرص کبیدر. شیشه‌نك طاغه قارشی نه اوله‌جغی معلومدر .

§

— ٦٣ —

نه سایه است که همراه قد یار منست
من از وفا شده ام خاك و آن غبار منست

قامت یارك همراهی سایه دکلدر. بن وفادن خاك اولدم. سایه ظن اولنان غبارمدر.

— ٦٤ —

کجا روم من مهجور جز براه عدم
برای من چو همین منتظر مزار منست

بن هجران زده طریق عدمدن غیری نره یه کیده یم؟ بنم انتظارمده بولنان آنجق مزارمدر.

— ٦٥ —

سلیم کر بغمش زنده ماندهٔ چه عجب
که زنده بودن و مردن نه اختیار منست

سلیم! جانانك غم عشقیله اولمیوب ده صاغ قالدك ایسه تعجب ایتمه. زیرا یاشامق، اولمك بنم يد اختیارمده دکلدر.

— ٦٠ —

دم از محبت زلفت زدم خطای شد
ولیك عفو تو افزون تر ازکناه منست

محبت زلفکدن دم اورمقلغم واقعا خطا اولدی . لکن سنك عفوك بنم کناهمدن چوق زیاده‌در .

— ٦١ —

سلیم بر سر راهت بخاك یکسان شد
روا بود که نکویی که خاك راه منست

سلیم سنك سرراهکده خاك ایله یکسان اولدی . آنك حقنده : « بنم خاك راهمدر . » دیمه‌کلکك لایقمیدر ؟

§

— ٦٢ —

مرانامد حسد بر هیچ چیزی لیك بردم رشك
که رسم عشق پیش ازمن درین عالم چرا بودست

بنم ایچون هیچ بر شیئه حسد ایتمك واقع اولمدی . لکن : « بندن اول بو عالمده رسم عشق نیچون وجوده کلمش ؟ » دیه غبطه ایتدم .

— ٥٧ —

درجهان بس‌که بغم هستیٔ من‌درپیوست
باورم‌نیست که جز غم بجهان چیزی هست

جهانده وارلغم اوقدر غمه مقارن اولدی‌که عالمده غمدن باشقه برشی اولدیغنه اینانه‌جغم کلمز .

— ٥٨ —

ای سلیم ازدل وجان طالب یارند همه
کر مقیم حرم زهد واکر باده پرست

ایستر حریم زهادتده مقیم اولسون، ایستر باده پرست بولنسون. جمله خلق جهان دل وجاندن جانانه طالبدرلر.

§

— ٥٩ —

شبم زروزن اکر ماه آسمان تابد
جهم‌زجای تصور کنم که ماه‌منست

کیجه پنجره‌دن ماه آسمان شعشعه افشان اولسه بنم ماهم اولمق تصوریله یرمدن صیچرارم .

یار سلیمك یانندن کچوب کیتدی. عودتنده ناز ایله دیدی‌که: «سلیم هنوز بنم یولم اوزره بکلیور.»

§

— ٥٥ —

شادمانم کن بیك حرف ای سرافراز بتان
زانکه اندوه و غم این خاکسار ازحد کذشت

ای کوزللرك سرفرازی! برسوزله بنی شادمان ایله. زیرا خاکسارك غمی حددن آشدی!

— ٥٦ —

صد جفا کفتی ببین ازمن که بینی یك وفا
بی‌وفای من جفارا خود شمار از حد کذشت

دیدك که: «بنـدن یوز جفا کورملیسین که بر وفا کوره‌بیله‌سین.» ای بنم وفاسز دلبرم! ایتـدیکك جفانك حسابی حددن آشدی.

§

کوزلرك قتل عشاقه رغبت ایتمکده اولدیغی حالده شایان استغرابدرکه سن بنم قتلمده اهمال بیوریورسین.

§

— ٥٢ —

غم بودم کوه کوه لیك نکویم بکس
بلکه بلاوستم پشت وپناه منست

بنم طاغلر قدر غمم واردر. لکن کیمسه‌یه سویلمم. بلکه بلا ومحنت بنم پشت وپناهمدر.

— ٥٣ —

کردهم ازغصه جان سر نکشایم زعشق
مرتبهٔ عاشقی سر آله منست

غمدن جان ویررسه‌م‌ده عشقه دائر افشای راز ایتمم. عاشقلق مرتبه‌سی سر اللهدر.

— ٥٤ —

یار کذشت از سلیم بازکه آمد بناز
کفت سلیمی هنوز برسرراه منست

بو اضطراب و محنت بنده وار کن نه جهنمدن قورقارم، نه‌ده اولومدن الم چکرم.

— ٤٩ —

در دلم راز فراوانست ولی در عالم
اهل دردی که باورا زتوان کفت کجاست

کوکلمده پك چوق سر واردر. لکن عالمده هانکی براهل دردکه آکا سر سویلمك جائز اولسون؟

— ٥٠ —

سرو من از تو سلیمی بجفا دل نبرد
بر سر کوی غم آن سوخته دل اهل وفاست

ای بنم سروم! سلیم سندن جفا ایله واز کچمز. کوی غمده او سوخته دل اهل وفادر.

§

— ٥١ —

رغبت کشتن عشاق بود چشم ترا
عجب اینست که در قتل منت اهمالیست

§

— ٤٦ —

ای رخ کلناریت رشك مه و آفتاب
حیف چنان عارضی روز و شب اندر نقاب

ای رخ رنکینی رشك آور مهر وماه اولان! اویله بر یوزك کیجه، کوندز نقاب آلتنده بولنشنه حیف!

— ٤٧ —

دور ز کویت مقیم رشك برد بر نسیم
عمر چنین را سلیم کی کنداندر حساب

محله‌کدن اوزاق یرده اقامت ونسیم صبایه حسد ایتمکده‌در. سلیم بویله عمری حسابه قاتارمی؟

§

— ٤٨ —

نی زد وزخ بودم بیم نه از مرك الم
این همه سوختکی و غم و محنت که مراست

— ٤۳ —

بس‌که حیران زلف وروی توام
نشناسم صباح را از شب

زیاده‌سیله حیران زلف وجمالك اولدیغمدن صباحی کیجه‌دن فرق ایتمم.

§

— ٤٤ —

فکرمی کردم شبی کان ماه را بینم بخواب
من درین بودم که ناکه شد طلوع آفتاب

بر کیجه اوماهی رؤیاده کوره‌یم دیه تفکر ایدییوردم. بن بوفکرده ایکن آنسزین آفتاب طلوع ایتدی.

— ٤٥ —

وه چه حالست این که آن کافر زاستغنای حسن
صد سخن کر پرسمش هرکز نمی کوید جواب

ای واه! بونه حالدر، اوکافر حسنه مغرور اولدیغندن یوز سوز سویلسه‌م اصلا برجواب ویرمیور.

ای پادشاه دلبران! کرم ایدوب قانمی دوکدك! آستان
دولتکی توزدن تطهیر ایلدك.

— ٤١ —

چون پشیمان کشتی از قتلم مکر رحم آمدت
یا ندادی زحمتی تیر وکمان خویش را

نصــل اولدی ده بنی قتل ایتمکدن پشیمان اولدك؟
مرحمتــه‌می کلدك، یوقســه تیر وکمانکه زحمت ویرمکمی
ایستمدك؟

§

— ٤٢ —

بسر مستان چه‌می کویی حدیث دنی ای زاهد
دران منزل که باشــد حال قدری نیست دنیا را

زاهــد! سر مستلره نه‌یه دنیایه متــعلق سوز
سویلیورسین. بر یرده‌که حال واردر، اوراده دنیانك
هیچ قدری یوقدر.

§

وصلت کونی اظهار سرور ایتمکلکم کنـاه اولدی
ایسه هجران کیجه‌سی ایشته جزای سزامی کوردم.

§

— ٣٨ —

مهر بان نا کرده ماه دلستان خویش را
وه که کردم مبتلای درد جان خویش را

دلستان اولان ماهی هنوز مهربان ایتمدن ای واه که
جانمی درد بی درمانه مبتلا ایتدم.

— ٣٩ —

می برد نام تو و آتش بجانم می زند
خواهم از غیرت بسوزانم زبان خویش را

نام سعادت اتسامکی یاد ایلدکجه جانمی آتشلر ایچنده
بیراقیور، غیرتمدن لسانمی یاقه‌جغم کلیور.

— ٤٠ —

خسرو خوبان کرم کردی که خونم ریختی
ساختی از کرد خالی آسـتان خویش را

جانانك غم عشقنی چکمك کیمسه‌یه آسان اولمامق ایچون بو کون نصل مشکل ایسه‌بوندن دها مشکل اولسون.

§

— ۳۵ —

خواهی‌که کنج عشق کنی لوح سینه را
از دل بشوی آینه سان کرد کینه را

سینه‌ك کنجینهٔ عشق اولمسنی آرزو ایدرسه‌ك قلبكی غبار عداوتدن آیینه کبی پاك ایت.

— ۳۶ —

در درج غیب کوهر خود را داشتی نهان
آخر بحرف باز نمودی دفینه را

دهانکده جوهریکی برزمان کیزلدك اما عاقبت برسوزله دفینه‌یی میدانه چیقاردك.

§

— ۳۷ —

کرکنه بود آنکه روز وصل می کردم نشاط
دیدم اینك درشب هجران سزای خویش را

جانمی آتش عشق استیلا ایتدی. بو سوزشه ایسه
کوز یاشمدن بشقه سرپیله‌جك صو یوقدر.

— ٣٢ —

جان بلب آمد مرا کفتی‌که آیم برسرت
زود رس ای قاصد جانهاکه دریا بی مرا

جانم آغزمه کلدی. باشك اوجنه کلیرم دیمش ایدك.
ای جانلر قاصدی! چابك یتش‌که بنی بوله‌سین.

§

— ٣٣ —

دعای خیر اکر کویی مرا ای همنشین آن کوی
که چشم شوخ آن ابرو کمان خونخوارتر بادا

آرقداش! بکا خیر دعا ایتمك ایسترسه‌ك دی‌که:
«او کمان قاشلی عشوه‌کارك کوزلری دها زیاده خونخوار
اولسون.»

— ٣٤ —

غم عشقش کشیدن تا نباشد برکسی آسان
چنین کامروز دشوارست ازین دشوار ترباد

ای جان جهان! اکر خیالکه هدیه طریقیله صادقانه جانمی ویررسه‌م بوماحضری رد ایتمیوب قبول بیور.

— ٢٩ —

کس هیچ وجودی ننهد درهمه آفاق
بی خاك سرکوی تو باد سحری را

خاك سر کویکله تشرف ایتمسه، صبایه جهانده کیمسه وجود ویرمزدی.

— ٣٠ —

رخسارنمودی بهمه‌خلق چو خورشید
در عالم اکر حسن تومی بود پری را

اکر فلکده سنده‌کی کوزللك پریده اولیدی کونش کبی بتون خلقه عرض جمال ایدردی.

§

— ٣١ —

آتشم درجان کرفت وباچنین سوز درون
نیست جزاشك آنکه بر آتش زند آبی مرا

سليم! او ماهی سؤال ایتمزسه‌م عیب اولماز. زیرا آنی سؤال ایتمك بنم حدم دکلدر.

§

— ٢٦ —

درد عشق خوبرویان رادواخود کمترست
من چسان سازم دوا این درد بیشا بیش را

ذاتاً کوزللرك درد عشقنك دواسی یوقدر. بن بو آناً فآناً تزاید ایتمکده اولان درده نصل چاره بوله‌یم.

§

— ٢٧ —

کرهمچو مه اظهار کنی جلوه کری را
بینی تو زما غایت صاحب نظری را

اکر ماه تابان کبی جلوه کرلکی میدانه قورسه‌ك نظربازلغمزك کمالنی کوررسین.

— ٢٨ —

کر تحفه دهم جان بخیالت زره صدق
ای جان جهان ردمکن این ماحضری را

او ماهه طوغری نظر ایتمك ادب عشقه موافق دکلدر. سلیم! امان حفظ نکاهه اعتنا ایت.

§

— ٢٣ —

تب چه کرمی می دهی خورشید رخسار مرا
تا بکی سوزی در آتش جان بیمار مرا

ای صتمه! کونش یوزلو جانانمه نه یه اضطراب ویریورسین؟ خسته اولان جانمی نه وقته قدر آتشده یاقوب طوره جقسین.

— ٢٤ —

در تن جانان چو کرد آسیب بیماری اثر
نیز از عالم ببرای هجر آثار مرا

مادام که جانانك وجودسعادتنه خسته لکك شدتی تأثیر ایلدی. ای فرقت! عالمده بندن ده اثر بیراقمه.

— ٢٥ —

کر نکردم پرسش آن مه سلیمی عیب نیست
زانکه قدر پرسش او نیست مقدار مرا

او قیوریجق کیسو سببیله جانانك کوزللکی شو یوزدن دو بالا اولدی که او کیسو تابش حسننه نسبت لیلهٔ قدره نسبت مهتاب کیبدر.

— ٢٠ —

خواهد سحری رفت بسیران شه خوبان
ای دیده مخواب آب زن امشب همه ره‌را

ای دیده! بو کیجه اویومیوب بتون یوللری صولا که صباحلین شاه خوبان سیره کیده‌جك.

— ٢١ —

هر ناله نفیری شودم وقت سواریش
باشد که خبردار کنم جمله سپه‌را

جانان سوار اوله‌جغی زمان بتون عسکری خبردار ایتمك مقصدیله هر ناله‌م بر نفیر اولور.

— ٢٢ —

دیدن سوی آن مه ادب عشق نیامد
زنهار سلیمی که نکهدار نکه‌را

ای بنم دردم ایچون مداوا فکرنده بولنان کیمسه!
جناب اللّهدن اولمکلکمی نیاز ایت، نافله طبیبه زحمت ویرمه.

— ١٧ —

نی بوصال خوش بودنی زفراق دلحزین
آنکه نهاد یك طرف یاد امید و بیم را

خوف و رجا خاطره‌لرینی بر طرفه آتان عارف نه
وصال ایله خوشدل، نه‌ده فراق ایله محزون القلب اولور.

— ١٨ —

من زتو می کنم حیا تو زجفای خویش نی
گرچه نه آگهی ولی سوختهٔ سلیم را

بن سندن حیا ایدییورم، سن ایتدیکك جفادن
هیچ صیقلمیورسین. سلیمی سوز وگداز ایچنده بولندیر-
ییورسین، حال بوکه هیچ خبرك اولمیور.

§

— ١٩ —

حسنش بسی افزود ازان گیسوی پرتاب
زان روکه شب قدر بود پرتو مه‌را

هر نه قدر بو اسرارى كيمسه‌يه افشا ايتمك جائز
دكلسه‌ده عاقبة الامر ينه جانانه حالمى عرض ايده‌جكم .

— ١٤ —

صدهزاران وعده فرمودونشديك قول راست
ياد ده اى باد آن شوخ فرامشكار را

يوز بيك كره وعد ايتدى‌ده برسوزى طوغرى
چيقمدى. اى باد! اونوتغان اولان او شوخك خاطرينه
وعدلرينى كتير.

— ١٥ —

سوخت ازحسرت سليمى رحم كن بر حال او
ماه من تاكى فروزى آتش رخساررا

اى بنم ماهم ! نه‌وقته قدر آتش كبى اولان رخساريكى
پارلاده‌جقسين. سليم نارحسرتله ياندى، حالنه مرحمت ايت.

§

— ١٦ —

اى كه براى دردمن فكر علاج كردهٔ
مردنم ازخدا طلب رنجه مكن حكيم را

§

— ۱۱ —

کشور دهر گرفتیم بهمت آسان
گرچه دشوار نماید بتو آسانیٔ ما

بزم سهولتله یاپدیغمز شیلر سکا کوچ کورینور اما بز اقالیم عالمی همت خسروانه ایله قولایجه ضبط ایتمشزدر.

§

— ۱۲ —

پیش مردم لب توان بر بست از آه و فغان
منع نتوان کرد لیکن دیدهٔ خونباررا

خلقك یاننده آه ایلمیوب سکوت ایتمك ممکندر. لکن دیدهٔ خونباری ــ گریه‌دن ــ منع ایلمك قابل دکلدر.

— ۱۳ —

هم بجانان خواهم آخر گفت شرح حال خود
گرچه نتوان کرد ظاهر باکس این اسراررا

§

— ٨ —

ماچون سکندر ازپی حیوان نمی‌رویم
عشق وتوکلست درین راه پیر ما

بز اسکندر کبی حیوان آرقه‌سندن سکرتمیز. چونکه بویولده پیرمز عشق وتوکلدر.

— ٩ —

درحسن اکرچه یارندارد نظیر خویش
درملك عشق نیز نباشد نظیر ما

جانان اکرچه کوزللکده بی نظیر ایسه‌ده خطهٔ وسیعهٔ عشقده بزم ده نظیرمز یوقدر.

— ١٠ —

برما اکرچه ملك جهان عرضه داشتند
جز درد عشق یارنشد دلپذیر ما

بزه هرنه قدر اقلیم جهانی عرض ایتدیلرسه‌ده جانانك درد عشقندن ماعداسی مقبول قلبمز اولمدی.

اكر وجود سرا پرده‌سی بزه حائل اولمسیدی
جانانك صحبتندن كوكلمز هیچ جدا اولورمیدی؟ [١]

— ٦ —

دروه كعبهٔ مقصود بامید وصال
ای خوش آن روز كه تابوت بود محمل ما

كعبهٔ مقصود یولنده وصال امیدیله محملمزك تابوت اولدیغی كون نه خوشدر.

— ٧ —

ترك سر سهل بود درره عشقت جانا
كر شود باز سر كوی تو سر منزل ما

اكر سر كویك ینه‌سر منزلمز اولمق میسر اولورسه راه عشقكده فدای سر ایتمك پك قولای اولور،

---

[١] بو بیت ذوق تصوفیه موافق واقع اولمشدر. حافظ شیرازینك:

حجاب چهرهٔ جان می شود غبار تنم
خوشا دمی كه ازین چهره پرده برفكنم

یعنی آكدیرر.

— ٣ —

سلیم خصم سیه‌دل چه داند این حالت
که از ظهور الٓهیست فتح لشکر ما

سلیم! عسکرمزك کشور کشالغی نصرت الٓهیه‌نك ظهورندن اولدیغنی دشمن جهول نه بیلیر؟

§

— ٤ —

چون نسیمیم کم آزار سلیمی که دهند
همه آفاق گواهی بمسلمانیٔ ما

سلیم! باد سحرکبی کم آزار اولدیغمزدن بتون خلق جهان مسلمانلغمزه شهادت ایدرلر.

§

— ٥ —

گر سرا پردهٔ هستی نشدی حائل ما
کی جدامی شدی از صحبت جانان دل ما

بارقه

یاوز سلطان سلیمك اشعاریله ترجمه‌لری

— ۱ —

تخت قیصر وکاووس نیست مائل دل
که آستانهٔ دلدار شد میسر ما

کوکل قیصر وکاووسك تختنه مائل دکلدر. چونکه بزه دلدارك آستانهٔ دولتنه استناد شرفی میسر اولدی .

— ۲ —

امید هست که تادور مهر و ماه بود
بزم عشق نه استد ز دور ساغر ما [۱]

شمس وقمر — آسمانده — جلوه‌کر اولدقجه بزم‌عشقده ساغرمزك دور اعتباردن دوشمیه‌جکنه امیدمز برکالدر .

[۱] حضرت بو بیت ایله دولت عثمانیه‌نك بقاسنه اشارت بیورمشلردر .

ایتمكلكم لازم كلدی. بناءً علیه روز وشب آرایش لسان درویشانه‌م اولان:

« جناب رب العالمین سلاطین سالفهٔ عثمانیان غنودهٔ خاك غفران اولدقجه خلیفهٔ بی مدانی غازی عبدالحمید خان ثانی افندمز حضرتلرینی كمال عافیت واجلال ایله مقام مقدس خلافتده مكین بیورسون آمین »

دعای فیض انتماسیله ابیات ومصارع مذكوره‌نك — ناظمنك روحانیتنه صیغنه‌رق — ترجمه‌لرینه مسارعت و «بارقه» عنوانی آلتنده نشرینه مجاسرت ایلدم. ومن الله التوفیق.

شیخ وصفی

بی همتـا ایله ضرب مثل اولمغه شایسـته اون ایکی مصراع برجسته مصادف نظر افتخارم اولدی.

دواوین فارسیه‌نك الڭ گزیده‌لرینه نظر اولنسه بیله یوز ایکی غزلدن بوقدر ابیات ومصارع عالیه انتخاب اولنه‌ماز.

اشعار فارسیه میداننده. نظر دقیق، دیدیکم نقطه اوزرنده لمعه پاش تصدیق اوله‌جغنده شبهه ایتمم. بوسوزم مفاخرهٔ عجمانه‌دن معدود اوله‌ماز. زیرا ادبای عثمانیه بوبابده متفقلردر.

ابیات ومصـارع منتخبهٔ مبحوثه‌نك زرینـه ترجمه‌لری یازیله‌رق نورسـتكان وطنـك نظرگاه استفاده‌لرینه عرض ایدلمسی خصوصی وارد خاطر عاجزی اولدی. بوخصوصی وظیفهٔ شکرگذاریدن عد ایلدیکم جهتله اقتدارسزلغمه باقمیه‌رق درعهده

— لسانك كسب ايتديكى نزاكتله برابر — آنجق بو دوزكونلكده شعر سويلنه بيلير.

اشعار فارسيه‌سى ايسه بلغاى اعجامى چار ناچار اسلوب افاده‌سنه آفرين خوان ايده‌جك بر مزيت مخصوصه‌يى حائزدر.

شعراى عثمانيه‌دن بعضلرى مشار اليهه قريب فارسى شعر سويليه بيلوب او شهسوار ميدان بلاغتك پيروى اولمق شرفنه مظهر اولمشلرسه‌ده اكثرى حضرتة نسبتله بواديده راجل قالمشلردر.

كچن كون فارسى ديوان مطبوعنه [*] شويله بركوز كزدردم. يوز ايكى غزلدن بحق حكيمانه، عارفانه، عاشقانه، شاعرانه ديمكه سزا {١٦٦} بيت

[*] ديوان مذكور — حضرتك كافهٔ اشعار فارسيه‌سنى جامع اولمبوب — پك ناقص اوله‌رق ترتيب وطبع ايدلمشدر.

بسم الله الرحمن الرحيم

سلطان سلیم اول که یاوز لقبی سرنامهٔ جلادتیدر، سیاسیاتده اولدیغی کبی ادبیاتده‌ده یکانه ایدی.

فکر متین حکیمانه‌سی عالم سیاسیاتده فرمانفرما اولوب جولان حیدرانه‌سنه جهانیانی حیران ایتدیکی کبی وادیٔ اشعارده دخی سمند خامه‌سنی ایستدیکی کبی اوینادیردی.

ترکجه‌ده‌کی متانت شعریه‌سنه :

شیرلر پنجهٔ قهرمدن اولورکن لرزان
بنی بر کوزلری آهویه زبون ایتدی فلك

بیت عاشقانه‌سی برهان قویدر.

بو بیت بو کونکی طرز افاده‌یه موافق اولمقله برابر بر مضمون شاهانه‌یی ده متضمندر. شمدی

آرتين آصادوريان

شركت مرتبيه كتبخانه ومطبعه سى

استانبول باب عالى جاده سنده نومرو ٥٢

بارقه

پاوون سلطان الیمینك اثر اشغالندن ترجمه در

مترجمی

شیخ وصفی

معارف نظارت جلیله‌سنك رخصتیله طبع اولنمشدر

استانبول

(آ. آصادوریان) شرکت مرتبیه مطبعه‌سی — باب عالی جاده‌سنده نومرو ٥٢

صاحب وناشری : کتابجی آراکل

١٣٠٨

یاوز سلطان سلیم حضرتلری